

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izstopi vsak dan, razven ob nedeljah in praznikih, ob 18. uri z našim naslednjim dne te stane celotno 180 k., polnočno 90 k., vsak dan 45 k., mesečno 15 k. Izstopi po dogovoru. Pri večkratnih obiskih popusti.

Naročite se pri urednici TABORA*, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 278. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritišče, dno. Telefon št. 24. SHS poštnoštevilni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne vziha! — Rokopisni se ne vrnejo.

TABOR

Leto: I.

Maribor, petek 5. novembra 1920

Številka: 59.

Pred polomom boljševiškega sistema v Rusiji.

Odhod naše delegacije v Italijo. — Sestanek narod. predstav. — Novi amer. predsednik

Pallanza - Rapalla.

Maribor, 4. novembra.

Končno je po dolgem kolebanju vendar ugotovljeno, da se v nedeljo, 7. novembra prično direktna pogajanja med Italijo in našo državo radi sporazumne rešitve jadranskega vprašanja. Dolgi meseci so pretekli od onega dne, ko so bila v Pallanzi radi italijanske kabinetne krize prekinjena prva tozadevna direktna pogajanja. Takrat je bila pomlad — sedaj je jesen. Toda ne le v naravi, tudi v dejanski situaciji tega vprašanja in teh pogajanj, se je v teh mesecih mnogo spremenilo.

Ko so se tedaj v Pallanzi sestali naši in ital. delegati, smo vedeli, da bo sporazum, če sploh pride do njega, težak; vedeli pa smo tudi za približne obrise, sporazuma: Wilsonova črta, Reka samostojna, Dalmacija naša. S težkim srcem bi se bili uklonili tedaj takemu „sporazumu“, podpisali bi ga bili pač morda diplomati, podpisal in odobril bi ga ne bi in bi ga nikoli ne bil mogel naš narod. In vendar, koliko ugodnejši bi bil za nas sporazum na tej bazi.

Danes stojimo pred Rapallo s srcem polnim bridkosti in tuge. Sporazum, ki bi se bil dal že doseči pred meseci v Pallanzi je — pokopan. Baza, na kateri se bodo vršila od nedelje dalje pogajanja v Rapalli je mnogo slabša. Za časa Pallanze je bila Italija še precej osumljena, na drugi strani pa je še vedno vladal v vašingtonski beli hiši stari Wilson, ki, dasiravno je izgubljal svojo moč in upliv, ga popolnoma vendar še ni izgubil; pa tudi koroške rané tedaj še ni bilo za nami. V Rapalli stojimo pred mnogo močnejšo in bolj podprto Italijo Giovannijske Giollitija pod neposrednim utišom koroškega poraza in brez Wilsona — ki je šel.

Radivoj Rehar:

Gledališko pismo.

(Moj odgovor g. igralki Ivi Šetinski.)

Ze dolgo si brusite jezik za kulisami ter po nepotrebnem gnjavite svoje tovarišice in tovariše, in ker se do danes še nihče ni našel, da bi Vam povedal resnico, sem Vam zelo hvaležen, da ste mi dali priložnost, da Vam jo jaz povem. — Tako nekako bi se glasil moj odgovor, ako bi se hotel držati Vaših manir, milostiva. To pa bi ne bilo vredno inteligentnega človeka in dasi ne čutim prav nobene dolžnosti, dejati Vam odgovor o svoji sposobnosti, Vam hočem odgovoriti vseeno kolikor mogoče stvarno.

V kulturnem svetu je pojem „kritik“ že zdavnaj fiksiran kot pojem „umetnik“. to modrost, ki pa žal ni Vaša lastna, ampak ste jo prepisali iz Mičičevega članka v drugi številki „Maske“, potrjujem tudi jaz. Nikakor pa se ne morem zlagati z Vašim mnenjem, da bi moral biti kritik „kvalificiran“ v tem smislu, da bi morda moral imeti kako spričevalo, kakor recimo čevljar, da sme delati čevlje. Ako je kritik, kakor ste blagovolili iz „Maske“ prepisati, umetnik, od umetnika vendar ne morete zahtevati kako

Baza pogajanj v Rapalli bo: Julijske Alpe in Snežnik; zveza z Reko kot samostojno regenco; Zadar z zaledjem samostojen; Cres, Vis in Korčuba italijanski.

Pa ni se spremenila samo baza, sprememba se je izvršila tudi v naši diplomaciji, ki bo ta pogajanja v Rapalli vodila. V delegaciji v Pallanzi so bili zastopani tudi Slovenci in Hrvati, v delegaciji v Rapalli so razen Trumbiča sami Srbi in med njimi celo sam — Vesnić, hlapec in petoliznik antante. Ko so šli z namenom, da podpišejo, ker g. Vesnić hoče imeti mir, kakšen bo ta mir ga ne briga. Gosp. Vesnić pozna samo cunjne papirja, živih ljudi in njihovih interesov — ne pozna.

Sporazum v Rapalli bo največja sramota našega naroda, toda tolaži nas pri tem vendar eno dejstvo, da bodo ta sporazum sklepali diplomati brez pooblastila naroda, diplomati, za katerimi ne stoji naš narod in katerih naš narod nikoli ni izvolil za svoje zastopnike, še manj pa za zastopnike v najvažnejšem, v jadranskem vprašanju. Radi tega bo to tudi sporazum samozvancév-diplomatov, brez obveznosti s strani naroda, ki tega sporazuma diplomatov — nikoli ne bo priznal.

Naj sklepajo uzurpatorji Vesnić et consortes kar hočejo, naj podpišejo kar hočejo, naj prodajo za lepe oči Italijanom magari polovico našega narodnega teritorija, sila naroda, ki je večna in ki jo ne more streči nobena pogodba, noben diplomatični sporazum, ta sila bo nekoč tirjala, kar je njenega in bo tudi dobila. Se bo prišel dan, ko bo krvavela naša sinja Soča, še se bo uresničila pro-roška beseda Simona Gregorčiča in tedaj bo napočil dan sodbe in obsodbe „sporazuma“ v Rapalli.

spričevalo s stampiljami in podpisi, da je „kvalificiran“ umetnik. Imate mogoče Vi, ki se tudi smatrate za umetnico, kako spričevalo, da ste „kvalificirana“ umetnica?

Če ste pa tako radovedni o moji tozadevni predizobrazbi, Vam storim to uslugo ter Vam blagovolim povedati, da sem se pečal z umetnostjo od svojih mladih nog, a posebej še z gledališko; da sem za mojega štiriletnega bivanja na Dunaju poleg mojih oficijlnih studij pridno posecal tudi predavanja o filozofiji, estetiki in umetnosti. Poleg tega pa sem bil neumoren obiskovalec dunajskih gledališč, da sem pa poleg dunajskih videl tudi budimpeštanske, tržaške, beneške, zagrebškega, ljubljanskega in nešteto drugih manjših provincialnih odrov. Posecal pa sem pridno tudi razstave v dunajki „Secesiji“ ter se tam prizvit upoznal tudi z deli Ivana Mestroviča.

Toda nočem Vam nastevati vsa potovanja mojega življenja, nočem Vam dalje podrobneje navajati, da razumem perfektno skoro sedem jezikov in da sem se imel priložnost privatno izobraževati v vseh teh sedmih jezikih.

Da bi bil jaz pisal kako kritiko o Tkačičevem koncertu, je laž. Da sem

Wilson.

Ko se je vse rušilo, ko je človek sovražil človeka, tedaj je vstal onkraj oceana nov prorok, ki je oznanil težko skušanemu človeštvu novo dobo pobratinstva, slovečo na resnici in pravici. To je bil predsednik severoameriških Združenih držav Woodrow Wilson. Njegovo ime je šlo, kakor ime novega Odrešenika od ust do ust. Se nikoli ni postal noben človek v tako kratkem času tako popularen; še nikoli ni toliko milijonov ljudi verjelo v veliko poslanstvo kaknega človeka, kakor v Wilsona. Njegova postava se je dvigala v dušah milijonov kakor božanski lik, nadzemske pravice in moči. Mesta so se imenovala po njem, trgi, ulice; postavljali so se mu spomeniki; njegove slike so krasile nešteto hiš.

Toda kakor je nenadoma švignila njegova slava preko vseh štirih strani sveta, tako je tudi nenadoma ugasnila. Zmagalo ga je imperijalistično pohlepje evropskih diplomatov in on sam se je dal premagati. Toda ne le v svetu, tudi doma, v lastni deželi je nenadoma vgasnila zvezda njegove veličine. Senat v beli hiši se mu je uprl ter ni hotel sankcionirati, kar je on odobril v Pariza. Nastal je boj med njim in senatom, ki mu je vzel še ono, kar mu je ostalo. In ko so se pripravljale v Ameriki sedaj nove volitve predsednika — je stal osamljen. Drugega novembra pa je končno napočil zanj obračun. Woodrow Wilson, obljubljeni Odrešenik danes ni nič več predsednik Združenih držav severoameriških. Pri volitvah v torek je bil izvoljen republikanec Harding.

Wilsona ni več! On je samo še brezpomemben zasebnik — profesor. Mi Jugoslovenci nimamo mnogo ob-

jaz napisal one vrstice v bivšem „Mar. Delavcu“ sklepate menda iz tega, ker ste me na njegovem koncertu videli, dočim je poročilo, ki pa ni bilo nikaka kritika, napisal nek čisto drugi človek. Če pa mi dokazate, da sem jaz kdaj v kritiki omalovaževal g. Nučiča. Vam rad plačam ono „bagatelo“, o kateri govorite. Gosp. Nučiča sem kot umetnika vedno cenil, da pa ima kot ravnatelj človek včasih tudi svoje muhe, kakor vsak drugi človek, to tudi vem. (Naj mi g. ravnatelj oprusti, da moram na tem mestu prisiljen o tem govoriti.)

Da bi se jaz „konstatno“ zaležaval v stiri osebe“ t. j. v g. Nučiča, g. Železnika, v gospo Bukšekovo ter v Vas, je navadna laž, katero ste si izposodili, milostiva, samo za to, da ste našli priložnost govoriti o sebi. Če pa bi se že v ostale tri „zadeval“, bi k njim gotovo ne pritegnil tudi Vas, ker Vam manjka še silno dolga pot, da jih dosežete. Da pa lahko tudi oni trije kdaj slabše igrajo, posebno če se poizkušajo v ulogah, za katere niso rojeni, in katere jim po značaju in starosti ne pripadajo, to pa znova potrdim. Vam, milostiva, bo kot visoko naobraženi in „kvalificirani“ igralki gotovo znano, da se na večjih odrih ne

jokovati z njegovati z njegovo izgubo Res pa, sicer, da je bil napram nam pravičnejši, kakor kdo drugi, toda zagrešil je nad nami tudi obilo težkih in neodpustnih grehov. On je bil tisti, ki je določil za našo Koroško plebiscit, ker da bi on ne bil na to pristal ter zahteval enostavno priklopitev tega ozemlja naši državi, bi se bilo to tudi zgodilo.

On pa je bil tudi tisti, ki je dal prvo moralno oporo Italiji z linijo, ki je dobila po njem ime — Wilsonova linija. Res je sicer, da bodo Italijani danes, ko ni njega več, dobili nekaj več naših vasi, toda to bistva mnogo ne spremeni. Z odhodom Wilsona pa se poslavlja Amerika definitivno od Evrope.

Novi predsednik Harding je ameriški astopnik trgovske politike. On noče, da se njegova država vmešuje v evropske zadeve. On tudi prestale vojne ne priznava in analogno temu tudi mirovnih pogodb ne. Amerika bo pod njegovim vodstvom kratkomalo izjavila, da vojne ni več, mirovne pogodbe pa ne bo ratificirala ter tudi v Zvezo narodov ne bo pristopila. Zanj so vsi narodi na svetu enako vredni, oziroma vredni toliko, kolikor se da z njimi v trgovskem občevanju zaslužiti.

Tako je Amerika postala zopet ono, kar je bila pred svetovno vojno — država trgovcev.

Zunanja in notranja politika.

*Učiteljstvo o ministru dr. Kukovcu.

Te dni je bil minister dr. Kukovec na volilnih shodih v Celju in Savinjski dolini. Prihodnjo nedeljo pride v Maribor in ostale kraje mariborskega okrožja. Povsod žanje njegov politični program

mučijo komiki s tragičnimi ulogami, tragični ne s komičnimi itd., ampak da so kolikor mogoče specializirani. Če pa so pri naših skromnih razmerah prisiljeni komiki igrati tragične vloge ter jih mesto tragično podajo komično, kar je naravno, iz tega prisiljenja še ne sledi, da bi se jih moralo tudi v teh slabo podanih ulogah hvaliti, ker so kot komiki dobri.

S poukom, katerega mi blagovolite dati s tem, da razlagate, kako mora kritik videti na odru n. pr. „Sappho“ in ne igra ke N. N., ki jo igra, prihajate malo prepozno, ker če bi bili čitali moj podlistek o „Maski“, ki je izšel v „Taboru“ o priliki prve številke te revije, bi bili videli, da sem isto napisal že tudi jaz sam. (Mogoče pa ste se te modrosti naučili celo ravno iz omenjenega mojega podlistka, kakor prve iz Mičičevega članka v „Maski“.) Napisal pa sem tam še celo več. Povedal sem tudi, da mora (v Vašem slučaju) n. pr. igralka N. N. res tako igrati „Sappho“, da se vidi na odru „Sappho“ in ne igralko N. N., ker ako igralka igra slabo, ne bo gledalec nikoli mogel videti na odru „Sappho“.

Predno pa preidem k glavnemu delu mojega odgovora, k razmerju med kritikom in igralcem ter k pomenu in na-

in delovanje popolno priznanje, ker je vsakdo prepričan, da imamo v nosilcu naše kandidatne liste vzor moža politika, v vseh ozirih na svojem mestu. V ilustracijo prinašamo prepis notice, ki jo je objavil dne 10. junija 1920 v številki 23 „Učiteljski tovariš“ pod naslovom: „Dr. Kukovec, minister za socialno politiko: „Slovenskemu učitelstvu dobro znani politični delavec g. dr. Kukovec je bil pozvan, da vstopi kot član JDS v Vesničev kabinet. Ne le dejno stoji ta politik slov. učitelstvu prav blizu, temveč tudi realno je postal istemu največjega pomena, saj se na njegov in dr. Ravniharjev predlog v decembru l. 1918 takorekoč čez noč izvršila izenačba naših plač z onimi državnimi uradnikov. Brez peticij, resolucij in deputacij sta se ta dva gospoda kot fakratna poverjenika pokrajinske vlade za Slovenijo spomnila učiteljsva in ga gnotno in socialno uvrstila v čin drž. uradnikov s srednješkolsko izobrazbo. Bilo je tudi to veliko revolucionarno delo one dobe. Nova vlada je z dr. Kukovcem pridobila zelo sposobnega in kar radi povdarjamo nesebičnega, poštenega in plemenitega sotrudnika.“

* **Javni shodi Demokratske stranke:** v nedeljo, 7. nov. ob 10. uri dop. v Mariboru, v nedeljo, 7. nov. ob 3. uri popoldne v Slov. Bistrici, v nedeljo, 14. nov. ob 10. uri dop. v Ptujju, v nedeljo, 14. nov. ob 3. uri popoldne v Ormožu, v nedeljo, 14. nov. po I. maši v Vuzenici, v nedeljo, 14. nov. po II. maši v Marbeku.

* **Priklopitev francoske mladinske organizacije k tretji internaciji.** Kongres francoske socialistične mladinske organizacije je sklenila v včerajšnji zaključni seji z 5453 proti 1958 za priklopitev k komunistični Internaciji.

* **Zmaga ustavnih strank v Benetkah.** Pri občinskih volitvah v Benetkah so zmagale ustavne stranke. Tudi iz drugih mest prihajajo slična poročila.

* **Pisarne sveta zveze narodov** oficijelno otvorjene. Po nekem poročilu iz Genfa je v pondeljek tajnik zveze narodov oficijelno otvoril svoje urade.

* **Bolševiki napredujejo.** Iz moskovskih vojaških krogov se poroča, da čete na južni fronti zelo vztrajno napredujejo.

* **Joffe, predsednik ruske mirovne delegacije,** je izjavil Domske mu, predsedniku poljske delegacije svoj protest radi koncentracije protibolševičskih čet

menu kritike same, Vam hočem odgovoriti še na par malenkosti.

Vam ne gre iz glave pravljica „Na kraljevem dvoru“, ter jo tako, kakor ste jo razumeli, pogrevate tudi naprej že leto dni. Da sem napisal ono pravljico, do tega ste me prisilili Vi milostiva, in Vam se imajo zanjo zahvaliti tudi vsi ostali, ki so bili v njej omenjeni. Vi ste za kulisami blatili mojo osebo tako, da bi Vas bil za vse one psovke, katere ste mi dali, šel lahko tožit. To pa ni moja navada, še manj pa je moja navada, da bi Vam na isti način vračal milo za drago po zakonih. Zato pa sem Vam v odgovor napisal ono pravljico, ki pa je bila tako diskretna, da razen onih, ki stoje res v ozkih stikih z gledališčem nihče vedel, da ste Vi ona odaliska Avi (Iva, čitamo narobe). Odaliska sem Vas imenoval, ne radi onega, kakor ste Vi to razumeli, ampak radi tega, ker ste v Lahovem „Pepehuhu“ igrali ravno tedaj vlogo odaliske in zraven še radi oblike pravljice. Drugi vzrok, da sem to napisal, pa so bile tudi Vaše zakulisne intrige, ki so ogrožale sploh obstoj naše Talije, ker so jo radi, njih hoteli zapustiti eni prvih naših igralcev in igral, s katerimi nadaljujete tudi še letos in ki najbrže tudi ne bodo ostale brez slabih posledic. (Dalje sledi.)

na poljskem ozemlju, kar nasprotuje pogodbi v Rigi.

* **Tudi nemški socialisti na Češkem za komuniste.** Pri kongresu nemške mladinske socialistične organizacije v Karlovih Varih se je po živahni debati z 82 glasovi napram 22 (pet jih ni glasovalo) sklenilo, da se priklopi k komunistični mladinski organizaciji.

* **Francija je že odgovorila na Angleško noto.** „Petit Parisien“ poroča, da je francoska vlada že odgovorila na angleško izjavo, da Angia ne reflektira na zaplembo nemške privatne lastnine. Vsebinska je ostro naperjena napram neupoštevanju členom mirovne pogodbe.

* **Romunski zunanji minister Take Jonescu** je odšel v Varsovo. Pogovori, ki so se vršile med njegovim bivanjem v Pragi, so se končali s popolnim soglasjem o aktualnih vprašanjih, pred vsem pa radi male antante in medsebojnih stikov med obema prijateljskima državama. Med razgovorom o naziranju, ki ga zavzemajo šefi francoskega, angleškega in italijanskega zunanjega ministristva napram srednji Evropi, se je ugotovilo, da vlada o vprašanju male antante na zahodu popolno soglasje in razumevanje.

* **Novi nemiri na Irskem.** Osemnajstletni slušatelj medicine Kevan Barry ki je pri nekem napadu na vojaški avlo vstrelil enega vojaka, je bil v Dublinu usmrčen. Velikanska ljudska množina, ki je čakala pred ječo, je raztrgala objavo izvršene umrtitve raz zidu in glasno molila za pokojnega.

* **Javen shod JDS v Slov. Bistrici** se vrši v nedeljo, 7. nov. 1920 ob 3. uri popoldne v Hotelu Beograd. Govori minister dr. Kukovec, Iv. Rebek iz Celja in dr. Gustav Gregorin, član Jugosl. odbora.

Dnevna kronika.

— **Mariborski stanovanjski urad** in dr. Juvancova klientela. Ako se že naštevajo in razmotrivajo po raznih listih napake mariborskega stanovanjskega urada, naj navedemo med temi napakami tisto, ki je med vsemi najostudnejša. Ta napaka tiči v tem, da so stanovanjske zadeve v čelni zvezi z dr. Juvanovo advokatursko pisarno, oziroma z njegovo klientelo. Dr. Juvan kot predsednik državnega stanovanjskega urada se namreč prav nič ne obotavlja prevzemati zastopstva ter sklepati pogodbe s strankami, ki iščejo stanovanja ali lokale. To ogabno početje je prišlo že tako daleč, da zapuščajo stranke svoje stare odvetnike s pripombo: „Vi ste in ostanete moj zastopnik, a to pravdo moram izročiti dr. Juvanju, drugače ne pridem do stanovanja ali do lokala.“ V tem tiči tudi vzrok, zakaj se dr. Juvan tako krčevito drži tega urada, čeravno mu je znano, da se škandalizira nad njegovim pristanskim početjem celo mesto, v prvi vrsti pa stranke, ki se pehaajo že cele mesece brezuspešno za stanovanja. Ali res ni sile, ki bi napravila tem farmeram konec?

— **Prenočišča pod javno upravo!** V večjih mestih so pri pomanjkanju prenočišč uvideli potrebo, vsa prenočišča izročiti javni upravi, bodisi pri mestni občini, policiji, stanovanjskem uradu ali posebni tozadevno od mestne občine določeni upravi. Ta prisilna, vojnemu stanju slična uprava ima svoj globok vzrok in blagodejne posledice — če je v pravih rokah. Globoki vzrok je predvsem — bakiš za vratarja in sobarico. Zagreb n. pr. je še lani ob tem času svetovno slovel na tem grehu. Če je tuje hotel dobiti sobo, je moral najprej plačati bakiš od najmanj 50—100 K, potem se je smel sploh govoriti, če dobi sobo. Drugo zlo se je širilo po hotelih in prenočiščih s tem, da so razni temni elementi z naravnost knežjimi preplačami po tedne in mesece nekontrolirano zasedli prenočišča in tako zaprli pot gostom, ki

rabijo prenočišča le mimogrede in ki ne morejo preplučevati. In tako je še cela vrsta drugih razlogov, ki z omenjenima vred v interesu javnega blagorapravičjevo prisilno javno upravo vseh javnih prenočišč. Tudi pri nas obstoje isti vzroki, iste razmere, ista potreba. Žalostno za nas pa je, da kakor si glede obmejnih carinskih nerednosti nismo znali sami napraviti red, ampak smo čakali na Čehoslovake, tako bo, kakor čujemo tudi v tem slučaju. Te dni se je mudil tu Čehoslovak z nekim ruskim dostojanstvenikom, ki je zlasti v hotelu „Meran“ imel priliko, prepričati se o naših stanovanjskih škandalih, zlasti kar se tiče prenočišč po večjih hotelih. Vratar pri hotelu „Meran“, zagrizen renegat, je bil že tolikokrat predmet ostrih kritik v vseh naših listih, toda lastnik hotela — iz hvaležnosti, da ga lani niso pognali kamor spada — nalašč kljubuje in izziva našo potrpežljivost. Hotel „Meran“ je bil tudi že preje znano zahajališče inozemskih verižnikov. Tu sta imela zgoraj omenjena gosta priliko se prepričati, da obstoje i pri nas glede prenočišč prejšnje koruptne zagrebeške razmere. Čehoslovak je obljubil, da bo na te razmere opozoril vlado v Beogradu ter od nje zahteval temeljito očiščenje. Vsi naši gosli, ki prihajajo res v najnih poslih v Maribor, bodo z nami vred hvaležni, če se to očiščenje pijavk in verižnikov res čimprej odpravi.

— **I. Mahorko, D. Oesterr. Staatsbürger.** V Slovenski ulici imamo večjo trgovino uvoza in izvoza kemikalij, bencina, petroleja itd. Pod veliko napisno desko se čita ime I. Mahorko. Marsikateri slovenski trgovec, ki je potisnjen v kakšno dvorišče neobjudene niče ali ki sploh še nima niti takega lokala, gre z zavistjo mimo te lepo urejene trgovine v najbolj prometni ulici. In če pozna še zgodovino, te trgovine, nehote stisne pesti — g. cenzor ne razburjate se, kajti on ne stisne pesti nad trgovino, ampak nad tistimi, ki zatirajo domačo jugoslovensko trgovino na korist ljudem, kakor je lastnik te tvrčke. Mahorko je seveda rojen Slovenec, ampak eden tistih, katerih reši nas o Gospod. Naši trgovci, ki ga dobro poznajo, pripovedujejo, da ko je v Gradcu postal bogat in so ga Nemci zaradi njegovega slovenskega imena in pfistojnosti v Jugoslaviji napadali ter se ga skušali znebiti iz Gradca, je v graških listih javno proglasil: „ich bin ein deutsch-österreichischer Staatsbürger.“ Naše oblasti tega seveda ne vedo, kdo bi tudi imel časa se za take bagatele zanimati. In kdo te naše jugoslovenske gospode bi se hotel zameriti „einem deutsch-österreichischen Staatsbürger“, posebno če je tak bogatin v Gradcu, od koder vodi svoje podružnice v Mariboru in baje tudi v Ptujju in Celju. Da se mi ne zamerimo takim gospodom, ki kot uradniki kraljevine Jugoslavije take tuje tvrčke podpirajo, se jim v službi in v družbi klanjamo kot ponižni jugoslovenski državljan in smo vesel in hvaležni, če nas pustijo s svojimi paragrafi pri miru. In v tej gnilobi naše Sodome in Gomore najdemo zadoščenje, če naši kritiki operejo kakšnega domačega nemškega kramarja, ki je vesel, da živi med nami in katerega enostavno bojkotiramo, če bi preočito kazal skomine po avstrijskih časih. Kdo razen naših prizadetih trgovcev in obrtnikov se še zanima za dejstvo, da imamo takih Mohorkotov še vse polno v Mariboru in da imamo med nami narodnjake, ki za dobro plačilo tvegajo svoj upliv na merodajnih mestih, da pomagajo naši vladi kriviti vse mogoče in nemogoče paragrafe, da sme tuj kapital nemoteno razviti svoje žile po Jugoslaviji. Koliko časa še bo naš narod prenašal to Sodomo in Gomoro?

— **Pozor pred pokvarjenimi živili.** Z ozirom na razne pritožbe o pokvarjenem kruhu, moki, mesu in drugih živilih opozarjamo občinstvo na naše tozadevno stališče: javite vsak tak slučaj kratkim potom osebno tržnemu nadzorstvu, katerega dolžnost je, vsak posamezen slučaj preiskati in ukreniti, da se prizadeti primerno kaznujejo. Posebno pozornost naj občinstvo posveča kruhu in moki, ker sta najbolj važen živež zlasti v prehrani nižjih slojev. So brez-

vestni ljudje, ki mislijo, da je za revnejše sloje vse dobro in niti ne razumevajo, da če s pokvarjenimi živili povzročijo boleznin v enem sloju, boleznin ne prizanese tudi drugim. Kakor posnamemo iz številnih pritožb, se je vkljub zaplembi izprijene moke pri paromlinu Franz, vtihotapilo med gotove trgovce še mnogo take pokvarjene moke. Dolžnost posameznih strank zlasti pa onih, ki oskrbujejo večje kuhinje, je, da so previdni pri nakupu živil, sploh in vsak nepravilen slučaj takoj brezobzirno ovdijo.

— **Dr. Orošel prijatelj tuškega prometa.** Naša toleranca trpi sredi mesta enega najbolj nevarnega sovražnika, renegata dr. Orošla. Kako nam ta mož plačuje našo toleranco, to nam poleg že omenjenih slučajev in dokazov njegovega protidržavnega mišljenja spričuje tudi naslednji slučaj: Ze mnogo let vodi markacija od postaje na Fali čez Ilgojev brod do Sv. Duha, na eno najlepših izletnih točk na našem pogorju ob levem bregu Drave. Tik pred plebiscitom na Koroškem, za katerega izid je dr. Orošel — kar je zanj značilno — že vedel, je izdal na „Slov. planinsko društvo“ v svojem in v imenu falske elektrarne prepoved, da zabranjuje pot in da more naše plavinsko društvo takoj odstraniti napise; ob enem prepoveduje tudi pot čez most pri elektrarni in protestira, da se je to pot od naše strani markirala. Tako se drznejo z nami postopati ljudje, ki bi morali biti veseli, da jih sploh še pustimo med nami živeti. Gosp. okrajni glavar, z ozirom na nebroj nemških napisov v Vašem območju, kaj pravite k tej renegatski predrznosti.

— **Narodna zavednost kandidata Pušenjaka.** Drž. revizor Pušenjak, ki je v „Straži“ proti samemu sebi doprinesel dokaz, da laže, hoče postati narodni poslanec in če se ne motim takoj tudi minister. Pa recimo, če ostane po volitvah tudi še nadalje samo kot revizor, se izplača si ogledati njegovo narodno zavednost. Ista se kaže v vsaki družini najbolj z vzgojo otrok. Pribili smo že, da g. revizor vzgaja otroke v sovraštvo do Sokolov. Danes pribijemo še eno lepo lastnost narodne vzgoje. Izpočetka je svoje otroke dal vpisati v vadnici, kjer je nemščina obligaten pouk, tri ure na teden — torej za naše potrebe čisto dovolj. Toda zavedno-narodnemu očetu to ni bilo dovolj. Vpisal jih je v drugo deško šolo z nemškim poukom. Vodja šole jih je sprejel, toda ker je vedel, da oče otrok ni še Berlinovec, jih je preselil v 4. slovensko šolo. Toda s tem zavedno narodni ali narodno zavedni gospod oče ni bil zadovoljen. Po par dneh obiska slovenske šole jih je vzel ven in zopet postal nazaj v vodnico, kjer je vsaj 3 ure na teden obligaten pouk v nemščini. Ljudje, ki g. Pušenjaku to narodno mlačnost zamerijo, pač ne vedo, da je g. kandidat Pušenjak v prvi vrsti odličen član — črne internacionale.

— **Zanimiva razprava v Budimpešti.** V torek je bila pred budimpeštanskim divizijskim sodiščem obravnava proti nadporočniku v rezervi Aladarju Janosyju in proti poročniku v rezervi Ladislavu Miskoiczyju. Oba sta obtožena, da sta dne 27. septembra t. l. vdrla v sobe načelnika budimpeštanske romunske misije polkovnika Dimitrija Popesca in da sta ga z železnim orodjem ugarila po glavi, kar je imelo za posledico veliko oteklino na čelu. Pri zasliševanju je izpovedal obtoženec Janosy, da je v hotelu „Metropol“, kjer je obiskal tovariša, zagledal na deski ime polpovnika Popesca. Ob tej priliki se je spomnil na romunskega častnika, ki je na Hrvaškem v Velikem Varaždinu nesramno mučil madžarsko prebivalstvo in dal žene in otroke pretepati. Pod neodoljiv silo je samo prisostoval dejanju.

— **Urad brez evidence.** Dr. Juvan je trdil v neki številki „Straže“, da stanovanjski urad v Mariboru nima nikake evidence. Kdo pa je kriv temu pomanjkanju nego dr. Juvan sam? Evidence se da napraviti takoj, če le predsednik to hoče. Svojim uradnicam naj zapove, da naj napravijo v stanovanjskem uradu red in evidenco, vse drugo pa, ki in njih posel, naj opuste. Imena proizvajalcev za stanovanja napisati in zraven

pristavili potrebne podatke, to menda vendar ne bo tako težko delo! Nam se pa zdi, da je to v interesu dr. Juvana in njegove pomagalko gospe Dore, da v uradu ni evidence. Iz evidence so izginile namreč le tiste stranke, ki tema dvema dičnima osebam ne ugajajo. Tiste stranke, ki pa so jima pogodu, imata tudi dr. Juvan in gospa Dora v evidenci. Zagotavljamo pa, da bomo mi obdržali početje dr. Juvana in gospe Dore v evidenci!

— **Grozeča stavka francoskih premogarjev.** Ljudski svet francoskih premogarjev se je v torek zjutraj sestel, da se pogovori o mezdnem vprašanju. Premogarji zahtevajo petkratno višjo mezdo, kot je bila izplačana leta 1913. To zahtevajo posebno premogarji okraja Saint Etienne, ki so povzročitelji tega gibanja. Zahtevajo, da se to vprašanje uredi do 12. novembra. Lastniki premogovnikov v svojem odgovoru ne pristajajo popolnoma na te zahteve.

— **Ustavljen blagovni izvoz.** Kakor smo včeraj poročali, je izvoz v Nem. Avstrijo začasno ukinjen. Jih je bilo mnogo, ki so to vest veselo pozdravili v mnenju, da je to prvi uspeh našega protesta proti nemškimi krivicam na Korškem ter da se je naša vlada vendarle odjunačila z represalijami proti sovražni državi, ki je glede življenja od nas odvisna! To veselje je brez zaželenje podlage. Ne naša vlada je ukinila promet, ampak Nem. Avstrija sama. Ravno ob času, ko so nam Nem. Avstriji oropali naš Korotan, ko so uprizarjali nad našim ljudstvom najbolj barbarska nasilja, ravno ob tem času smo mi kakor v zahvalo za vse te krivice tako hiteli zalagati Nem. Avstrijo, da smo z našim blagom prenapolnili nem. avstrijske postaje. Ker smo s tem prenapolnjenjem zamašili ves ostali promet onkraj meje, se je Nem. Avstriji zljubilo nam povedati, da so zaenkrat preobloženi z našim blagom in naj ponižno počakamo, da spravijo vse pod streho, nakar jih smemo zopet postreči, da bodo boljše in ceneje živeli, kakor mi.

— **Poštno carinski in izmenjevalni urad.** V Maribor dobimo nov poštno carinski in izmenjevalni urad! Poštni erar je kupil na Aleksandrovi cesti hišo št. 58 tik ob Železnici, za 1 milijon 300.000 K. To hišo bodo preuredili za zgorej omenjena dva urada. Tozadevna komisija obstoječa med drugimi tudi iz poštnega viš. svet. Dr. Gregoriča ter svetnika dr. Wagaja je dospela v sredo v Maribor in se bo o načrtih posvetovala tudi z interministerijalno carinsko komisijo, ki je dospela četrtek popoldne. Poslopje za novi urad bo tako preurejeno, da bo do poslopja izpeljan tir železniške proge. Posebno za poštno carino prepotrebni urad bo potreboval mnogo novih uradnikov.

Okrajno sod šče.

Vladni komisar pogorel.

Naš vladni komisar dr. Leskovar skuša postati znamenit v svoji trojni lastnosti s sodnijskim preganjanjem svojih stanovskih tovarišev. Zadnjič je tožil dr. Ravnika, zdaj se je spravil nad dr. Irgoliča. Na tej poti do znamenitosti nima sreče in je nima. Pogorel je pri dr. Ravniku in zdaj je pogorel pri dr. Irgoliču. In to se je zgodilo tako: Dr. Brejc se ni še vnovič dobro vsedel na stol deželne vlade, že so se njegovi prijatelji kakor drugod, tudi v Mariboru kot tigri vrgli čez vse, kar je obetalo dober zaslužek. Tako so se preko noči polotili tudi občinske ozir. Mestne hranilnice. Tam jim je bil napotju dr. Irgolič kot gerent. To mesto se je posebno zahotelo denarja renasitnemu kristjanu revizorju Pušenjaku. Ker se dr. Irgolič ni takoj uklonil pohlepčnosti katoliških tigrov, so se ponizili do nizkotnega sredstva: podlega obrekovanja in brahijalne sile. Poslali so mu uradno zahtevo, podpisano od dr. Leskovarja kot vladnega komisarja; koncem te zahteve za takojšnjo izročitev poslov pri Mestni hranilnici so pridžali zlobno opazko, da se javno govori, da si hoče dvigniti 6 milijono kron s tem upropastiti Mestno hranilnico.

Poleg tega so dosegli da je bil dr. Irgolič kot zločinec tiran pred državno policijo k zaslišanju. Ogorčen nad takim postopanjem, je tam med drugim izjavil: protestiram proti temu sumničnemu vladnega komisarja, da se javno govori o dvigu 6 milijonov in upropačenju Mestne hranilnice; „to sumničenje je gola laž in navadno denuncijanstvo.“ Dr. Leskovar se je čutil žaljenega kot vladni komisar in še posebej kot odvetnik in privatna oseba. Kot vladni komisar je dr. Irgoliča ovadil drž. pravdnistvu v smislu § 104 srb. k. z. dr. Irgolič je v preiskavi izjavil, da ni imel namena žaliti dr. Leskovarja kot vladnega komisarja. Drž. pravdnistvo je preiskavo ustavilo. Sedaj je dr. Leskovar zahteval preganjanje kot odvetnik ozir. privatna oseba. In tako se je te dni vršila pred okrajnim sodiščem tozadevna razprava, ki je bila mestoma jako burna. Dr. Leskovar je bil pripravljen velikodušno odpustiti, toda pogojno, ako dr. Irgolič svojo izjavo prekličje in obžaluje. Dr. Irgolič: raje 1 mesec sedim, kakor da bi se tako globoko ponižal. Podal sem že svojo izjavo pri drž. pravdnistvu, da nisem imel namena žaliti nasprotnika kot vladnega komisarja, ker smatram, da je dr. Leskovar dotično izjavo le podpisal, ne da bi se osebno z njo strinjal. — Dr. Leskovar izjavlja, da je za svoj podpis tudi osebno odgovoren. — Dr. Irgolič ugotavlja, da je žal. za odvet., če tavlja, da je žalostno za odvetnika, če proti svojemu kolegu pri sodišču išče zadoščanja. — Sodnik Kramer skuša na vse mogoče načine doseči spravo, skuša ublažiti izraz „preklic“ in „obžalujem“. Po dolgem ugibanju najde s pomočjo dr. Leskovarja vendar le formulo: Dr. Irgolič raj izjavi, da ni imel namena, ne povola za žalitev in da svojo izjavo o laži in denuncijanstvu prekličje. — Dr. Irgolič odklanja odločno vsako pogojno izjavo in se raje pusti kaznovati tudi z zaporom. — Ko dr. Leskovar uvidi, da na ta način ne dobi nazaj svoje izgubljene časti, zahteva, da se dr. Irgolič obsodi in kaznuje. — Sodnik proti dr. Irgoliča: Torej res ni mogoče podati zahtevane izjave? — Dr. Irgolič: Ne! Jaz ne preklicujem ničesar! Takoj nato razglasi sodnik med splošno tišino in radovednostjo razsodbo: Dr. Franjo Irgolič se v smislu § 259 točka 1 k. p. oprusti od obtožbe. Razlogi: Gre za javni delikt pregreška po § 104 srb. k. Državno pravdnistvo je preganjanje ustavilo po § 90 k. pr. r. sploh pa je z amnestijskim ukazom z dne 18. avgusta 1920 nastopila abolicija. Užaljeni ni nastopil kot subsidijarni, temveč le kot zasebni obtožitelj. Zasebna obtožba pa glede javnih deliktov ni dopustna. Vladni komisar dr. Leskovar, ki je gotovo pričakoval, da spravi svojega tovariša par dni v zapor, je bil vidno potrtn nad tem izidom in je takoj prijavil vzklic.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V četrtek 4.: „Ples v operi“. Ab. A-7.
V petek 5.: Zaprt.
V soboto 6.: „Charleyeva teta“. Izv. abon.
V nedeljo 7.: Popoldan ob 15. uri „Zemlja“, ljudska predstava ob znižanih cenah. Zvečer ob pol 20. uri „Smrt majke Jugoviča“. Izv. abon.
V ponedeljek 8.: „Španska muha“. Gostovanje v Ptuj.

Na splošno zahtevo se ponovi v soboto prijetno veseligr „Charleyeva teta“, v nedeljo pa krasno uspeli dramski spov „Smrt majke Jugoviča“.

Najnovejša poročila.

Pred jadranskimi pogajanj.

LDU Beograd, 5. novembra. Medtem ko je v zadnjem času nastal popoln zastoj v vprašanju pogajanj z Italijo je nenadoma prišel dolgo pričakovana odgovor italijanske vlade, v katerem naznanja svoje delegate ter določa sestanek z našimi delegati na 11. novembra. Vprašanje o kraju pogajanj se bo rešilo v Genovi, kjer se bo

italijanski delegacija sestala z jugoslovensko. Zdi se, da se je italijanska vlada odločila, da se končno reši jadransko vprašanje in da gre vsaj deloma na roko našim željam. V naših diplomatskih krogih vlada optimistično naziranje glede uspeha teh pogajanj.

LDU Beograd, 3. novembra. Jutri, 4. novembra ob 10. uri zvečer odpotuje naša delegacija preko Zagrebu in Ljubljane v Italijo. Danes dopoldne je imel ministrski svet sejo o tekočih poslih. Sodi se, da bo jutri dopoldne imel ministrski svet še eno sejo o nekaterih podrobnih vprašanjih, ki se tičejo pogajanj z Italijo.

Zadnji dnevi boljševiške vlade v Rusiji.

DKU. Kođanj, 3. novembra. (Wolf). „Berlinske Titende“ poročajo iz Kovoa: Maskavski listi prinašajo oficijelno sporočilo, da je sovjet odkril velike pripravave za kontrarevolucionarno teroristično akcijo proti sovjetski republik. Vlada je pripravljena, da brani z vsemi sredstvi sovjetski sistem in pozivlja vse komuniste, da ostanejo na svojih mestih. Številne aretacije se v Moskvi nadaljujejo. Vsi člani generalnega in pomorskega štaba so pod ključem. Ob istem času je bilo aretiranih v Orenburgu 3000 carističnih častnikov. Ker so se pričeli v Smolensku puntati polki, so bile vse rdeče črte, ki so dospele iz Smolenska v Moskvo razorožene.

Umik generala Wrangla.

DKU. Pariz, 3. nov. (Havas.) Listi poročajo iz Kođanja: Poljski general Balakovicz je zasedel s svojimi prostovoljnimi četami Minsk in ogroža tudi Smolensk, kjer je baje izbruhnil punt proti Boljševikom. Balakovicz namerava korakati proti Moskvi.

DKU. Pariz, 3. nov. (Brez-žično.) Ruski poslanik v Parizu objavlja, da se je general Wrangel umaknil pred veliko plemo rdečih čet v boljše pozicije. Moskovska poročila o porazu in paničnem begu proti jugu ne odgovarjajo resnici.

Sestanek narodnega predstavništva.

LDU Beograd, 3. novembra. „Tribuna“ poroča, da bo začasne narodno predstavništvo sklicano k seji dne 13. t. m., da končno reši zakon o uredbah.

Novi ameriški predsednik.

DKU. Nev-York, 3. novem. (Wolf.) Po objavi izvolitve za predsednika, se je prikazal Harting na balkonu svojega stanovanja ter držal globoko ganjen sledeči nagovor: Delal sem skupno z vami in sem vedno skušal biti napram vam popolnoma pošten. Ako me usoda določi za predsednika, želim biti z vseni narodi lojalen.

Lord Curzon proti Ircem.

LDU London, 3. novembra. (Reuterjev urad.) V poslanski zbornici se je izrazil lord Curzon, da deluje na Irskem zločinska zarota s sredstvi, ki bi se morala šteti celo Hotentotom v nečast. Pri represalijah čet in policistov gre samo za obrambo ali za poizkus aretacije zločincev. Predlog, ki ga je stivil Grey glede samouprave za Irsko, je nevaren in obžalovanja vreden. Asquith, ki je hotel dovoliti Irski lastno vojsko in mornarico, naj ne pozabi, da je ravno pod njegovo vlado bila zasnovana zarota med Irsko in Nemčijo. Ta zločinski poizkus je Lloyd George kasneje razkril in preprečil. Nadzorovanje vojske in mornarice bo stvar državnega parlamenta.

DKU London, 3. novembra. (Reuter.) Zgornja zbornica je irski predlog,

naj se dovoli Irski popolno samoupravo s pridržkom, da kontrolira britanski parlament vojne in pomorske zadeve, kakor tudi zunanje zadeve, odklonila s 44 proti 13 glasovom.

Jugoslovensko-avstrijski spor radu sekvestrov.

LDU Beograd, 3. novembra. (ZNU). Naše poslaništvo na Dunaju je obvestilo ministrstvo za zunanje stvari, da avstrijska vlada noče odpraviti sekvestrov na imetje naših državljanov, ker tudi naša vlada noče preklicati sekvestrov na imetje avstrijskih državljanov. Razume se, da krši ta čin avstrijske vlade mirovno pogodbo, ker služi sekvestri na imetje avstrijskih državljanov kot jamstvo za izvršitev senžermenske mirovne pogodbe, medtem ko služi sekvestri na imetje naših državljanov v Avstriji samo kot jamstvo, da bodo plačali avstrijskim tvrdkam svoje dolgove. Dolgovi naših državljanov znašajo le minimalno svoto, vendar pa zahteva Avstrija, naj naša država prva odpravi sekvestri na imetje njenih državljanov. Doznava se, da je naš minister za pravosodje zahteval radi tega vprašanja pojasnila od ministrstva za zunanje posle ter je od tega tudi odvisno, ali se bodo ukiniteli sekvestri na imetje avstrijskih državljanov.

Uzdrževanje Hohenzollercev.

DKU Berlin, 3. nov. (Wolf.) Državni odbor pruske narodne skupščine se je bavil danes s predlogom o odpravi Hohenzollercev. Zastopnik finančnega ministrstva je podal sledečo izjavo: V letu 1919 je prejel prejšnji kralj milijon holandskih goldinarjev, v avgustu 1919 1,138.000 mark in v oktobru zopet 10 milijonov mark. Iz prodaje zemljišča v Wilhelmstrasse je prejel kralj 40 milijonov mark, ki se je porabilo deloma za nakup graščine Dore. Za ta gradič se je oddalo v avgustu 1919 tudi pohištvo z vsemi pritklinami. Bivanje kralja pri grofu Bdrtincku je stalo dnevno 1000 holandskih goldinarjev. Principi so prejeli za svojo porabo denar do 1. julija 1919 iz državne blagajne, pozneje pa iz hišnega zaklada. Sedaj dobivajo le še dve tretjini svote.

Stavka na Angleškem.

LDU. London, 3. novembra. (Brezžično.) Končni rezultat rudarskega glasovanja, ki naj odloči o nadaljnji stavki ali povratku na delo, se rasglasi šele nocoj. Kolikor je mogoče doslej presodili, so bili sprejeti vladni predlogi.

Zahteve francoskih rudarjev.

LDU Pariz, 2. novembra. (Agence Havas.) Strokovni svet francoskih rudarjev je danes dopoldne imel sejo, na kateri se je razpravljalo o zvišanju delavskih mezd. Francoski delavci zahtevajo petkratno povišanje plač izza l. 1913. Voditelji tega gibanja so delavci v okrožju St. Etienne. Francoski rudarji zahtevajo, da se reši vprašanje povišanja plač do 12. novembra t. l. Lastniki rudnikov so poslali zastopnikom delavstva pismo, v katerem po večini odklanjajo povišanje.

Kultura in umetnost.

† Jaroslav Kocian je došel v sredo zvečer v naše mesto. Danes je došel tudi naš mladi klavirski virtuoz Ciril Ličar, ki potuje v Prago. Oba umetnika sta se jako pohvalno izrazila o našem mestu. Jaroslav Kocian odpotuje iz Maribora v Celje in dalje v Zagreb, Ciril Ličar priredi februarja pr. l. pri nas koncert ter odpotuje potem z Rijavcem na turnejo po Zapadni Evropi in po Ameriki.

Sokolstvo.

O Sokol v Studencih priredi v soboto, dne 6. novembra t. l. ob 19. (7.) uri zvečer v Križevem dvoru »Martinov večer« z godbo, plesom, šaljivo pošto, srečolovom itd. Sodeluje železničarsko pevsko društvo »Drava« iz Studencev, ki je cenjenemu občinstvu že znano od prireditev letošnje izletne sezone in bo tudi pri tej priliki gotovo vsakogar zadovoljilo. Tudi »Martinova gos« ne bo manjkala. Ker bo to prva slovenska prireditev v Križevem dvoru, posebno pa, ker je namenjen čisti dobiček za Sokolski dom v Studencih, prosimo najljubneje, da se udeležite v obilnem številu. Zdravo!

Sokol v Studencih.

Gospodarstvo, trgovina.

Cene žita v Franciji. Na Francoskem notira cena zrnju po zadnjih poročilih sledeče: Prvovrstna pšenica 100 frankov za 100 kg., oves 78.90 fr., ječmen 70 frankov, najfinejša bela moka 106.70 frankov.

Izvoz žita v Španijo. Letošnje poročilo o žitni letini v Španiji izkazuje 36 milijonov stotov, medtem ko potrebuje Španija za prehrano letnih 41 milijonov stotov. Z Ameriko se ji je posrečilo skleniti pogodbo za dobavo 300.000 ton, primanjkuje ji pa še vedno 4.700.000 ton. Naše izvozne tvrdke naj bi se zanimala za izvoz našega žita v Španijo v dovoljeni množini 15.000 vagonov pšenice.

„Narodna mlinska in gospodarska industrija“ se je ustanovila

v Zagrebu. Ta delniška družba, ki poseduje osnovno glavnico 120 milijonov kron, bode skušala po možnosti pritegniti k sebi vso mlinsko industrijo in ustanovljati nove mline. Za svoje člane bode v svrhu zmanjšanja režijskih stroškov nakupovala vse potrebščine v surovinah in materialu, tudi bode delovala na to, da se izdatki poedinih članskih podjetjih kolikor mogoče znižajo. Med drugimi je imenovan v ravnateljstvo tudi veleindustrijalec Majdič Vinko iz Kranja.

Preosnova splošne trgovsko obrtne banke v Gradcu. Splošna trgovska in obrtna banka v Gradcu je danes po sklepu delničarjev sremenila v delniško družbo. Volačani delniški kapital znaša 10 milijonov kron ter se zviša na 30 milijonov. Družba prevzame popolnoma posele dosedanje splošne trgovsko-obrtne banke, ki je izšla iz l. 1859 ustanovljene bančne družbe. Delničarski svet je izvolil za predsednika tovarnarja Petra Landstätterja v Gradcu.

Razstava južnega sadja. Kakor se poroča iz Skoplja, se je otvorila pred kratkim v dvorani gimnazije razstava južnega sadja in stročnic. Slovesnosti je prisostvoval finančni minister in zastopnik poljedelskega ministra. Razstava ki je bila zelo bogata je bila odprta do 31. okt.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

NARODNA BANKA D. D. U ZAGREBU.

VI. Emisija.

Zagreb, meseca oktobra 1920.

Povišenje glavnice od K 50.000.000— na 100.000.000—

Poziv na subskripciju

125.000 komada dionica, glasećih na donosioca po K 400— naslovne vrijednosti u ukupnom iznosu od K 50.000.000—.

673 3-2

P. n.

Na temelju svojedobnog ovlaštenja izvanredne glavne skupštine, a zbog izvanrednog razaranja poslova banke, te sveopće potrebe za daljnim kapitalima, odlučilo je ravnateljstvo Narodne banke d. d. provesti povišenje dioničke glavnice i emisiju novih dionica pod sljedećim uvjetima:

1. Dionička glavica od 50.000.000 K novisuje se izdajom novih 125.000 dionica po K 400— nom. dakle za 50.000.000 K na 100.000.000 K.

2. Posjednicima starih dionica pripada pravo na 1 staru dionicu optirati jednu novu uz cijenu od 652 K tel quel.

3. Subskripcija počinje 25. oktobra, a svršava 15. novembra 1920, a za subskripcije u Americi traje rok do 15. decembra 1920.

4. Nove dionice imaju kupon za godinu 1921, te sudjeluju na dobitku od 1. januara 1921. Na ovu emisiju dionica bonificirati će se u ime 6% kamata za vrijeme od 15. novembra do 31. decembra 1920., 3 K po kuponu.

5. Profuvrijednost podpisanih dionica valja uplatiti odmah, a najkasnije do 15. novembra 1920 odnosno do 15. decembra 1920.

6. Subskripcija odnosno opcija se obavlja:

U Zagrebu: na blagajni zavoda
 Beogradu: Prometna banka
 Bielovaru: Bielovarska štedionica
 Brodu n. S.: Banka i mjenjačnica Brđarić i drug. kao afilijacija Narodne banke
 Dubrovniku: Narodna banka d. d. Zagreb, filijala
 Ljubljani: Ljubljanska kreditna banka d. d.
 Osijeku: Banka J. Kraus i drug i sve filijale zagrebačkih banaka

na Rileci: Hrv. centralna banka d. d.
 u Rumi: Srpska sremska banka d. d.
 u Sarajevu: Hrvatska centralna banka
 » Splitu: Jugoslav. industrijska banka d. d.
 » Sabou: Narodna banka d. d. Zagreb, filijala
 » Varaždinu: Opača štedionica d. d.
 » Vrhu: Narodna banka d. d. Zagreb, filijala
 » Zemunu: Zemunska štedionica d. d.
 » Wientu: Bankhaus Milan Robert Alexander kao filijala Narodne banke d. d.

dog uplate mogu usliediti također kod svih zagrebačkih zavoda te njenih filijala.

U sjedinjenim državama:

U New-Yorku: American Foreign Banking Corporation
 » Chicagu: Kaspar State Bank
 » Pittsburghu pa: Union Savings Bank
 » Akronu O: Depositors Savings & Trust, Co.
 » Farell pa: Peoples Bank of Farell
 » Me Keesport pa: Jos. Roth & Co.
 » Youstownu: Dollars Savings Bank
 » Rochester Pa: All Nations Bank.

U Južnoj Americi:

U Antofagasta: Jugoslavenska banka (Banco Yougoslavo de Chile)
 » Punta Arenas: Jugoslavenska banka (Banco Yougoslavo de Chile)
 » Valparaiso: Jugoslavenska banka (Banco Yougoslavo de Chile).

7. Posjednici starih dionica, koji žele u smislu točke 2. optirati nove dionice, valja da predlože kod gore označenih mjesta subskripcije:

Točno ispunjenu prijavnicu uz naznaku popisa brojeva starih dionica (u koliko nisu kod zavoda u pologu) ili medjutomnicu starih dionica.

8. Tečajni (ažijski) dobitak, koji se po luči kod izdavanja novih dionica, ide u korist redovite pričuvne zaklade odbivši troškove emisije i pristojbe, te dotacije mirovinskog zavoda.

9. Za provedbu ove emisije stvoren je sindikat koji zajamčuje uspjeh pov.šnje dioničke glavnice.

Govorite povsod slovenski!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da prevzamem 6. t. m.

gostilno „Tscheligi“

na Glavnem trgu št. 8.

Za obilen obisk prosita

tržaška begunca

Štefan in Mara Zaklan.

Trgovski lokal v središču mesta se išče. Posredovanje se dobro plača. Ponudbe pod »urac« na upravo lista. 4-1

Iščeti se 2 sobi za pisarno. Ponudbe na upravo tega lista pod »dobra najemnika«. 3-1

Dva konja dirkača, ob enem jahalna, angleške pasme, na prodaj. Naslov pri »Balkanus«, Maribor. 716 2-1

Kdor hoče poskusiti vinski mošt, naj pride v restavracijo »Narodni dom«, kjer se bode prepiral, da ga po tako nizki ceni ne dobi nikjer drugje. Hinko Kosič. 713 6-2

„PANONIJA“

v Ptuju izdeluje po konkurenčnih cenah z modernimi ameriškimi stroji vseh vrst vijaka, dele strojev in aparatov, vrši popravila teh ter dobavi iz inozemstva industrijske izdelke. 666 4-1

Sirite povsod naš list!

Pohišstvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46—53

Peter Hochegger in drugovi

priloga

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz mekega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Ceke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.